

KYLÄSTÄ KYLÄÄN -kirjan uusintapainos valmistunut

Kotiseutumatkiaan tärkeintä kirjaa Kurkijoki – Kylästä kylään on kaivattu. Rainar Hakulisen vuonna 1971 painetun kirjan toinen painos oli loppuunmyyty. Kolmatta painosta suunniteltaessa törmättiin ongelmiin. Vanhat painolevyt olivat hävinneet ja uusi painotekniikka vaati toisenlaista työstämistä.

Hallitus mietti kirjan uudelleen kirjoittamista ja kaikkien kuvien uudelleen skannaamista, asiaa vatvottiin pitkään, sitten professori Tapio Nikkari Tampereelta tarttui toimeen ja alkoi tapahtua. Hän skannasi jokaisen kirjan sivun, etsi valokuva-arkistosta ja kuulutti Kurkijokelaisen sivuilla kirjassa julkaistuja valokuvia ja kokosi kirjan uudelleen nykytekniikalla painokuntoon.

Mittava työ on päätöksessä ja uudet kirjat valmiina matkamaan lukijoiden luokse.

Sie, mie, myö yhes – Karjalainen kanssa kokoontui Porissa

Liki 20 000 osallistui viime viikonlopun karjalaisiin tapahtumiin Karjalan Liiton kesäjuhlissa Porissa. Korkeimpana kutsuvieraana Suomen Tasavallan Presidentti Sauli Niinistö ja Rouva Jenni Haukio. Presidentti piti avajaisjuhlassa juhlapuheen.

Musiikki, Karjalan Liiton tämän vuotinen teema, oli näyttävästi esillä. Sunnuntain päiväjuhlan juhlapuhuja Anu Hälvä lopetti puheensa musiikkiesitykseen.

Ja Karjalaisten laulu, se kaikui aina yhtä voimallisesti eri tilanteissa, niin sateen vesitämässä juhla-kulkueessa kuin juhla-areenallakin.

Juhlakulkueen kärjessä kulki Satakunnan piirin ja juhla-toimikunnan puheenjohtaja Jouko Hämmäläinen airueinaan tyttärentytär Sofia, joka myös ojensi kukat rouva Jenni Haukiolle presidenttiparin saapuessa avajaisjuhlaan, sekä pojanlapset vajaa 3-vuotias Atte ja 5-vuotias Oona.

Tässä lehdessä

Kesäjuhlat Porissa

Mikä saa karjalaisen kansan kokoontumaan vuosi toisensa perään yhteen? Satakunnassa saatiin maistaa aitoa karjalaista tunnelmaa hyvän ohjelman, hyvien tilajärjestelyjen ja palvelujen pelatessa. Varsinaiset pelimiehetkin, kyykkääjät, juoksijat ja golfaajat pääsivät nauttimaan hienosta kesästä, joka sunnuntaiksi vaihtui ensin epävakaiseksi ja sitten sateiseksi. Mutta tunnelma säilyi.

Kesäjuhlista
sivuilla **6,7 ja 8**

Tapio Nikkari kokosi uudelleen Kylästä kylään -kirjan

Nikkarin ajatuksia sivulla **9**

”Kun meillä on leipää, ei se teiltäkään lopu.”

Evakkoperheiden vastaanotto oli eri perheissä erilaista. Oli ystävällisyyttä, vihamielisyyttä ja välinpitämättömyyttä. Miikkulaisen perhe sai kuulla yllä olevat ystävälliset sanat evakkopaikassaan.

Niitä Elvi Miikkulainen muistelee
vielä vuosikymmenten takaa siv. **4**

Vielä ehtii ilmoittautu
kesän viimeiselle
Lukijamatkalle
Katso ilmoitus takasivulla

Toimitus on avoinna tiistaisin ja
torstaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät
12.7., 26.7. ja 9.8.

Mistä tekijät?

Palasin juuri hallituksen kokouksesta. Oli monenlaista pohdittavaa. Museon muutto, toimituksen muutto, avajaisten järjestäminen.

Monessa asiassa päädyttiin kysymykseen, kuka tekee, kuka vastaa? Vastauksia ei aina löytynyt. Paikalla oli kuusi henkilöä, jokaisella kaksi kättä ja kaksi jalkaa ja rajallinen määrä aikaa. Mutta se ei riitä tehtävään työmäärään.

Toki apuna on ollut museon maalauksessa tal-koolaisia, josta suuri kiitos heille. Heidän käteensä ovat olleet korvaamattomia. Niitä tarvitaan vielä. Tällä hetkellä ammattilainen sivelee viimeisen kerroksen museon seinii ja ensi viikolla pitäisi saada jalkalistojen laitto ja siivous hoidettua, jotta muutto pääsisi vauhtiin.

Muutto on yleensä arviointia, mitä otetaan ja mitä laitetaan pois. Museon muutossa tällaista ajattelua ei voida harjoittaa. Kaikki vanha on arvokasta

ja säilytettävää. Valintaa voi harjoittaa siinä, mitä laitetaan näytteille ja mitä varastoidaan.

Toimituksesta voi löytyä jotakin poislaitettavaakin. Toimituksen muutossa tärkeintä on saada yhteydet pelaamaan. Päivä ilman sähköpostia on ongelma, kolme päivää katastrofi.

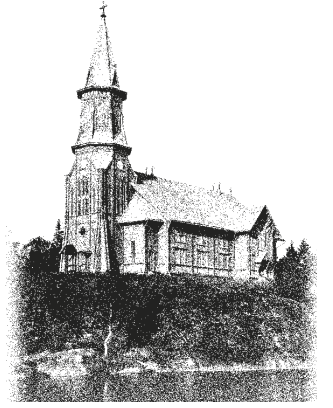
Tekijöitä tarvitaan kahvinkeitäjästä muuttolaatikoiden kantamiseen. Eikä se tekeminen tähän lopu. Löytyykö talkoovoimia museon talviseen aukipitämiseen? Entä vastaisuudessa aina uusien näyttelyiden järjestämiseen? Löytyykö halukkuutta uhrata omaa aikaa ja varojakin kurkijokelaisen perinteen säilyttämiseen ja ylläpitämiseen?

Siinä varmaan se ydinkysymys onkin. Miten tärkeäksi koetaan kurkijokelaisuuden, karjalaisuuden säilyttäminen. Mitä sinä asian koet?

Helena Sulavuori
päätoimittaja

Hartaus sunnuntaille
30.6.2013
Apostolien päivä

Tervetuloa toistekin!

Olen kirkossa ja kuuntelen papin saarnaa.

Jeesus kutsui kaksitoista opetuslasta seuraajikseen. Muutamat heistä mainitaan usein ja me tiedämme jotain heidän ominaisuuksistaan. Simon Pietarista, joka sai tämän lisänimen Pietari, ”Kallio”, kerrotaan aika paljon. Aina hän ei kuitenkaan käyttäytynyt ”kalliomaisesti”. Hän oli joissakin kohdissa hyvin esimerkillinen ja uskossaan vahva, mutta tiukan paikan tullen hänenkin uskonsa oli heikoissa kantimissa. Siltikään häntä ei poistettu Jeesuksen seuraajien joukosta. Hän kasvoi nimensä veroiseksi.

Opetuslapsista Tuomas on se, joka mainitaan kaikkien epäilijöiden kantaisäksi. Epäilevän Tuomaan kysymykset lienevät tuttuja meillekin. Ehkä juuri näiden kahden opetuslapsen ominaisuudet ovat jääneet elämään jälkipolville kaikkein selvimmällä tavalla. Monista muista opetuslapsista kerrotaan todella vähän. He varmasti hoitivat tehtävänsä kukin omalla tavallaan, mutta paljon me emme heistä tiedä.

Jeesuksen seuraajat olivat monenkirjavia joukko heti alkumetreiltä saakka. Seuraajien ominaisuudet eivät siis liene oleellisin asia tällä kristityn taipaleella. Tärkeintä on, kuka on kutsunut ja mikä on tehtäväksi anto. Kutsuja on Jeesus Kristus ja hän tietää kyllä vahvuutemme ja heikkoutemme. Hän käyttää meitä niihin tehtäviin, jotka hän on hyväksi katsonut.

Onneksi Jeesus lähetti nuo kaksitoista aivan erityisellä valtuutuksella viemään viestiä. Jeesuksen ylösnousemuksen ja taivaaseenastumisen jälkeen kirkko rakentui apostolien opetukselle. Siihen apostolisen ajan uskoon koko kristillinen kirkko nojaa. Meidän ei joka aamu tarvitse miettiä, miten tänään uskoisin. Tai meidän ei tarvitse pelätä sitä, että osaammeko rukoilla oikealla tavalla. Jeesus Kristus itse valtuutti apostolit liikkeelle, hän määritteli tehtävän; julistaa syntisille ihmisille Jumalan anteeksiantamusta, lohduttaa ja rohkaista. Tätä ihmiset aina kukin vuorollaan tarvitsevat. Siksi kirkon sanoma pysyy samana, koska ihmisen peruskysymykset pysyvät samana. Me etsimme elämän satuttamina armollista Jumalaa.

Havahdun.

Minäkin olen saanut kutsun. Luulin jo sen elämän varrella ja monissa mutkissa hukanneeni, mutta tämä sama pappi sanoi jokin aika sitten kätellessään kirkon ovelta: ”Tervetuloa toistekin”. Ja tässä minä olen. - Jahas, kohta onkin minun palvelupaikkani. Kolehdin kanto lähenee.

Taina Manninen

Kirjoittaja on Kajaanin seurakunnan kappalainen ja Vuoden pappi 2012.

Kuolleita

Rakkaamme

**Risto Ilmari
RUOTSALAINEN**

* 18.3.1991
† 22.4.2013

Kun olen kuollut
itke hiukan minun vuokseni.
Ajattele minua toisinaan,
mutta älä liikaa.

Ajattele minua silloin tällöin
sellaisena kuin olin eläessäni.
Toisinaan on mukava muistella,
mutta ei kauan.

Jätä minut rauhaan
niin minäkin jätän sinut rauhaan.
Ja niin kauan kuin elät
sästä ajatuksesi eläviä varten.

Rakkaudella kaivaten:

Isä
Äiti ja Isto
Matti ja Pekka
Mummu ja Vaari
Kummit
Muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 31.5.2013 Pitäjänmäen kirkossa läheisten läsnä ollessa. Uurna lasketaan sukuhautaamaan Kiuruvedellä. Lämmin kiitos osanotosta.

Viljo KOJO

* 4.12.1920 Kurkijoki,
Riekkala
† 16.4.2013 Ilmajoki

Irma-Liisa
Jorma
Raija
Markku
Lastenlapset perheineen
Uuno Kajo perheineen

Rakkaamme

**Lauri Onni Sakari
KOSONEN**

* 16.4.1928 Kurkijoki
† 24.5.2013 Riihimäki

On hiljaisuus ja rajaton suru.
Mutta on myös loppumaton
rakkaus ja kiitollisuus.
Vaikka olet nyt poissa,
olet yhä lähellämme.
Sydämissämme kuljet aina.

Lauria syvästi kaivaten

Auli
Katriina ja Sakari
Sari ja Menno
Sami, Päivi ja Nea
omaiset ja ystävät
Siunattu omaisten ja ystävien
läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos myös Kanta-Hämeen
keskussairaalaan Riihimäen
yksikön osasto 2 henkilökun-
nalle Laurin hyvästä hoidosta.

Nimi- päivät

Kesäkuu

viikko 26

28 pe Leo
29 la Pekka, Petri, Petra,
Petteri, Pietari,
Pekko
30 su Päiviö, Päivö

Heinäkuu

viikko 27

1 ma Aaro, Aaron
2 ti Maria, Maija, Mari,
Meeri, Marika, Maiju,
Riia, Maaria, Maikki,
Kukka-Maaria

3 ke Arvo
4 to Ulla, Ulpu
5 pe Unto, Untamo
6 la Eino Leinon päivä,
runon ja suven
päivä, Esa, Esaias

7 su Klaus, Launo

viikko 28

8 ma Turo, Turkka
9 ti Jasmin, Ilta, Jade
10 ke Saima, Saimi
11 to Elli, Noora, Nelli,
Eleonoora

Murteella

Mitä nämä murre sanat tarkoittavat? Voit tarkistaa tietosi takasivulta.

1. ahmehtii
2. elolämmin
3. hakulit
4. ilkosilloa
5. juohtuu, juolahtoa
6. kahvel
- 7- lahukka
8. maiva
9. nakoma
10. oljamis

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

LOIMAAN KIVI

Hautakivet, kaiverukset,
kunnostukset ja oikaisut.

Kivicenter palvelee
ma - pe 9.00 - 17.00

Palininkatu 2, Loimaa, p. 0207 909 262, www.loimaankivi.fi

*Muista surussa
Kurkijoki-adressilla*

hinta 8 €, saatavissa toimituksesta

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Raija Laaksonen, Marjaili Laine,
Lauri Pölkki, Antti Sahla, Tero Vehviläinen ja Marja Leena Virtanen
Päätoimittaja: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa, puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi, kurkijokelainen1@gmail.com

Avoimna: Tiistaisin ja torstaisin klo 9–14

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 90 senttiä/mm + alv 24 %

Mustavalko. 70 senttiä/mm + alv 24 %

Säännöillisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: tiistai klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 49 euroa

6 kk..... 27 euroa

Pohjoismaat 54 euroa

Muualle 60 euroa

Tilinumero:

FI 12523900 40000897

Y-tunnus 0204020-9

Sivunvalmistus:

Etusivupaja, Loimaa

Paino: Satakunnan

Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

28.6. Sytytä silmiini valo, älä anna minun nukkua kuolemaan, ettei viholliseni sanoisi: ”Minä voitin hänet”, ettei vastustajani saisi iloita tappiostani. Ps. 13:4-5

29.6. Kuinka sinä voit tuomita veljesi? Tai sinä toinen, kuinka voit halveksia veljeäsi? Kaikki me joudumme Jumalan tuomioistuimen eteen. Room. 14:10

30.6. Jeesus sanoi Simon Pietarille: ”Älä pelkää. Tästä lähtien sinä olet ihmisten kalastaja.” Luuk. 5:10 Virsi 418:1 Apostolinsa maailmaan lähetti Kristus saarnaamaan, nimeensä kansat kastamaan ja seuraajikseen saattamaan.

1.7. Kuinka ihanat ovat vuorilla ilosanoman tuojan askelet! Hän ilmoittaa rauhan tulon, tuo suuren ilosanoman. Jes. 52:7

2.7. Herra sanoi Abramille: ”Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.” 1 Moos. 12:1

3.7. Minut armahdettiin, jotta Kristus Jeesus juuri minussa osoittaisi, kuinka suuri hänen kärsivällisyytensä on. 1 Tim. 1:16

4.7. Heidän äänensä on kaikkunut kaikkialle, heidän

sanansa maan ääriin asti. Room. 10:18

5.7. Miten valtavia, miten pelottavia ovatkaan sinun tekosi, kerrottakoon niistä kaikille. Minä julistan sinun suuruuttasi. Ps. 145:6

6.7. Levitkööän sanoma sinun hyvytytesi runsaudesta, kiütettäkööän sinun vanhurskauttasi riemuiten. Ps. 145:7

7.7. Jeesus sanoi: ”Minä sanon teille: ellette te noudata Jumalan tahtoa paljon paremmin kuin lainopettajat ja fariseukset, te ette pääse taivasten valtakuntaan.” Matt. 5:20 Virsi 262:3 Ei täytä meistä yksikään lain pyhää vaatimusta. Ei kukaan pysty välttämään sen uhkaa, rangaistusta. Sen tähden hyvä Jumala soi meille rakkaan Poikansa vanhurskaudeksemme.

8.7. Herra on kansansa voima, voideltunsa apu ja turva. Ps. 28:8

9.7. Älkää oikeutta jakaessanne tehkö vääryyttä. Älä ole puolueellinen köyhän hyväksi, mutta älä myöskään suosi mahtavaa, vaan ole lähimmäisesi tuomarina oikeudenmukainen. 3 Moos. 19:15

10.7. Älä anna pahan voittoa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä. Room. 12:21

11.7. Anna Jumalalle uhriksi kiitos, täytä lupauksesi Korkeimmalle. Ps. 50:14

Risto Ruotsalaisen muistolle!

Olen aina lukenut Kurkijokelaisen kuolin- ja muistokirjoitukset. Yleensä kirjoitukset ovat koskeneet vanhempia ihmisiä.

Nyt meidän perhettämme on kohdannut suuri suru. Poikamme Risto on poistunut keskuudestamme vain 22-vuotiaana.

Risto vietti paljon keisiä isovanhempiensa luona Juupajoella, Väihinjärven rannalla. Vaari sai Riston innostumaan veneilystä ja kalastuksesta, joita hän harasti myös isänsä ja Reijonensa kanssa Helsingin vesillä. Vaarin savustama siika oli hänelle erityisesti mieleinen. Mummun tekemistä mehuista, mustikka- ja karjalanpiirakoista sekä piimälimpusta Risto piti myös erityisesti.

Risto oli myös Kalakurkien matkassa mukana Kurkijoella syksyllä 2011. Lähdimmekin matkaan

isommalla porukalla Vaarin innoittamana. Mukana oli myös serkut Antti ja Linda, Riston kummitäti Anni ja pikkuveli Matti.

Risto halusi nähdä myös Vaarinsa Aaro Kojon synnyinseutuja ja erityisesti

Tervun maisemia. Risto oli aina kiinnostunut historias- ta, joten hänelle matka oli ikimuistoinen.

Menomatalla Risto ihmetteli kovasti Muolaassa sijaitsevia pommikuoppia, maan roskaisuutta ja keskellä peltoa olevaa puhelinkoppia sekä kivipatsaita.

Tervussa Vaari kertoi entisestä kotitalostaan, johon oli osunut keittiön ikkunas- ta pommi ja kuinka oli jouduttu lähtemään evakkoon. Nautimme myös aitoa venäläistä ”skumppaa”. Taisipa myös talon muutama naula löytyä perustuksilta ja matkata mukana Suomeen. Lisäksi ihailimme puita, jotka olivat kasvaneet vuosien saatossa. Ison mäen päällä olevan Tervun koulun rauniot kiinnostivat paljon Ristoa ja tekivät vaikutuksen kaikkiin meihin mukana olijoihin.

Riston ja meidän muiden

kävellessä Lopotin keskusta- tassa, katselimme/luimme hautausmuistokivet, ihailimme kirkon raunioita ja kuvia tuli napsittua tosi paljon. Ihmettelemistä riitti myös paikallisissa kaupoissa.

Matkamme aikana Risto osallistui myös kuuluisaan kalakisaan, tosin malttamattomana Risto ei jaksanut kauaa onkia, mutta oli kovana tsempparina muille kalastajille.

Riston siunaustilaisuus oli Pitäjänmäen kirkossa 31.5.2013. Uurna lasketaan myöhemmin Ruotsalaisten sukhautaan Kiuruvedelle.

Niin äkkiä sä lähdit luotamme pois, emme vielä sua antaneet ois!

Muistelun kirjoitti Riston äiti, **Maritta Kuusisto**

Tapahtuma 100 v. takaa

Isovanhempani Maria os. Kemppinen Aromäeltä ja Matti Tukia Hämeenlahdesta vihittiin avioliittoon 29.6.1913 Kurkijoen kirkossa. Perheen yhteinen koti oli Haapavaarassa.

Kävimme Kurkijoella omatoimisella kotiseutumatkalla kesäkuussa 2013 kirkon raunioilla.

Leena Mikkilä (os. Tukia)

Onnittelut

Ylioppilaaksi on valmistunut

Valerie Heinonen

22.6.13. New Milford High Schoolista CT. Valerien iso-isä oli Kauko Heinonen kotoisin Rummunsuolta.

Tampereen yliopiston kansleri on myöntänyt

VTT Juha Vuorelle

kansainvälisen politiikan dosentin arvon 15.5.2013.

vanhemmat Leena ja Matti Vuori Kaarinasta isovanhemmat Helvi ja Juhana Kosonen Kurkijoen Lapinlahdelta

Muistettavaa

Kalakurjet. Perinteiset kesäonkikilpailut pidetään lauantaina 27.7. Paraisilla kanavan varrella. Kilpailuaika klo 10-14. Ohjelmassa myös grillasta ja kahvittelua. Bussin aikataulu: Virttaa Matka-Viitala klo 7.00, Alastaro Kurakorventie 7.10, Loimaa ST 1 pysäkki 7.20, Loimaa, Puistokatu 39 7.25, Loimaa OP 7.30, Hirvikoski, kirjaston pysäkki 7.40, Niinijoki 7.45, Haaroinen 7.50, Oripää Shellin piha 8.00, Riihikoski Lankkistentie 8.10, Parainen. Ilmoittautumiset Sainille 15.7. mennessä p. 050-3628966

Kalakurjet. Tallinnan hotellimatka 31.8.-1.9. (la-su). Ohjelmaan kuuluu tutustuminen SAKUN oluttehtaaseen, ostoskäynti Ulemisten kauppakeskuksessa ja Super Alkossa. Majoitus Park Inn Central. Ilm. kesäkuun loppuun mennessä Sainille 050-3628966.

Kerro perheen ja suun tapahtumat Kurkijokelaisessa ilmaiseksi

Julkaisemme jokaisessa lehdessä onnitteluja, perhetapahtumia (häät, ristiäiset, valmistuneet yms.).

Kuolinilmoitukset ovat maksullisia, mutta muistokirjoitukset julkaisemme maksutta.

Mykät viestit

Kun sanat on käytetty loppuun, alkavat mykät viestit.

Rakkaus sijaitsee korvien välissä, siksi sen voi kertoa katseellaan,

tulkita huulillaan ja tuntee ruusuntuoksuna kulkiessaan pyhänä henkäyksenä sieraimissaan.

Ei käsi nyrkissä voi ottaa mitään vastaan eikä kieli solmussa kiittää.

Ilmainen taideteos: kuusen latvat, aurinko ja pilviin kuvioitu avaruusmaisema. Näyttelyn vierailija kirjoitti tämän sisimpäänsä, Eino Säisän mentyä jää soi....

Olivatko nuo väritykset ja neulanpistontunteet ihollasi maailman kylmällä lattialla taivaallisen akupunktion kaipausta?

Heimo Suontausta

Elvi Miikkulaisen evakkomuistoja ”Kun meillä on leipää, ei se teiltäkään lopu”

Loimaalainen Elvi Miikkulainen muistelee, millaista oli välirauhan ja jatkosodan alkuaika evakossa. Muistoja ja kokemuksia siitä ajasta on monenlaisia. Elvin sieltä parhaasta päästä, miten evakkoperhettä kohdeltiin ”vieraissa nurkissa”.

Ihmisarvo, tilanomistajien hyväntahtoisuus ja huolenpito turvasivat suurperheen arkisen toimeentulon ja loivat ilmapiirin, jossa kaikkien oli hyvä elää ja olla.

Lähinaapurin naiset Aune ja Eeli Jääskeläinen tulivat aamulla aikaisin meille auttamaan lähtöä kotoa pois, olin silloin 11-vuotias. Meille laitettiin niin paljon vaatteita päälle kuin mahdollista. Mukaan sai ottaa sen minkä pystyi kantamaan.

Evakkopaikkoina Mänttä ja Karstula

Matka johti Elisenvaaran asemalle ja siellä härkävaunuun. Ensimmäinen pysähdys oli Haapamäki, jossa saimme ruokaa ja yövyimme. Matka jatkui,

Isoisä halvaantui asuessaamme Tuomelassa. Sukulaiset tulivat katsomaan. Pöydän ääressä vas. Erkki, Elvi, Saimi, Eero, isoisän tytär Katri ja miehenä Juho Malonen, Maria, isoisä istuu sängyssä, hänen vieressään Johannes, oik. seisomassa Esko-setä. Vas. seisomassa Unto, Hilma-äiti, Heikki-isä ja Pekko-setä.

Lauantaina piiraan paistossa Maria ja Hilma-äiti.

Mäntän asemalla oli isäntä hevosineen vastaanottamassa evakoita. Me pääsimme Häkkisten kylään noin 10 km Keuruun suuntaan. Meille tarjottiin pieni saunakamari, jossa oli hella, näin saimme itse laittaa ruokaa. Talosta saimme ruokatarvikkeita. Meitä oli äiti, Elvi, Eero ja Saimi.

Kun isä pääsi lomalle hän vei meidät Karstulaan. Siellä oli Ukko, Mari-täti ja Unto. Karstulan perheessä, jossa asuimme, ei isäntä ollut koskaan nähnyt junaa. Ukko, isoisä, kirjoitti Nas-

tolan Nuottamolle, sieltä vastattiinkin pian kirjeellä.

Matka jatkui Nastolaan

Seuraava muutto oli Nastolaan Toivolan tyhjään, autioon taloon. Matka Nastolaan oli alkukesästä, oli lämmintä. Lähinaapurista Tuomelan isäntä ja tytär Vieno tulivat meitä hakemaan heille syömään. Kerroimme meitä olevan paljon, 13 henkeä, ”emmehän me kaikki voi lähteä”. Sanoivat, että heillä on varattuna niin paljon ruokaa,

kyllä kaikille riittää. Kyllä olikin runsas ruokapöytä, kaikille maistui, olimmehan nälkäisiä ja väsyneitä. Syönnin jälkeen keskustelimme kaikenlaista puolin ja toisin. Saimme myös kaikki jäädä heille yöksi ison pirtin lattialle. Toisiin Martta kertoi, että hän sai nukkua yksin kamarissa kahden lakanan välissä.

Sitten ukko, isoisä kysyi isännältä ja emännältä, voisimmeko jäädä heille asumaan. Olihan isäntä kertonut tämän pirtin olevan tyhjän, koska viipurilaiset olivat hiljattain muuttaneet

pois. Isäntä katsoi emäntään ja molemmat lupasivat. Meitä oli Ukko, Mari-täti, äiti ja isä sekä lapset: Unto, Elvi, Eero ja Saimi, siis 8 henkeä.

Isäntä toivoi äidin auttavan karjakkoo ja myös isälle löytyi töitä peltotoissa. Näin

”Kun me keitimme kaurakiisseliä ja tarjosimme talonväelle. Isäntä tuumasi: ”Meidän siatkaan ei syö tätä vinkumatta” ja nauroi päälle. Isäntä oli hyvin leikkisä ja hyväntuulinen.

Muistikuvia Elisenvaarasta ja elämästä siellä

Elisenvaarassa oli useita mäkikiä. Tunnetuin taisi olla Saavanmäki, siellä oli yhteiskoulu. Komea

pytinki sen ajan mittapuun mukaan. Toinen oli Simolanmäki, jossa oli näkötorni.

Viimeksi mainitun rinneellä oli myös kotini. Istun usein muistelemassa näkymää kotini ikkunasta maan-

tielle päin.

Vasemmalle katsottuna näkyy Kallion puusepän versta Sopen tien mutkas-

Elisenvaaran Yhteiskoulu kohosi uljaana Saavanmäellä. Kurkijoki-museon arkisto nro 853.

sa. Seuraavana olikin Meran paja. ”Siellä muodon kirvehet, puupuukot saa ja kärrynpyörätkin kieppuaa, kilk, kalk”, laulettiin vanhassa laulussa. Ja saivathan hevosetkin kengät jalkaansa.

Samasta kohtaa kääntyi myös tie Relanderiin ja yhteiskoululle. Pekkisen sauna ja tie olivat samassa mutkassa. Maantien oikealla puolella oli vielä punainen talo, jossa asui kättilö.

Palataanpa sinne koululle. Siellä pidettiin Jumalan-

Pyhäkoulu seurakuntatalossa Elisenvaarassa. Kurkijoki-museon arkisto nro 2698.

palveluksia, koska kirkko oli kaukana. Pikkukirkkoyhdistys kyllä puuhasi kirkkoa, mutta ei siitä kirkkoa tullut, tuli seurakuntatalo. Hyvä niin olimmehan saaneet papinkin. Eino Sares oli ensimmäinen pappimme. Minun rippikouluajanani oli Heimo Kortensniemi pappina.

Elisenvaarassa oli hyvin kristittyä väkeä. Siellä toimi nuorten kristillinen yhdistys tyttö- ja poikaosastoineen. Pyhäkoulu oli myös ja kirkkokuoro ja kitarakuoro kuuluivat ohjelmaan.

Kaikki kerhot harrastivat retkiä. Maatalouspuolella oli kerho- ja retkeilyharras-

Tuomelan väki, takana emäntä Hilda ja isäntä Viljo, edessä tyttäret Helvi ja Vieno sekä poika Tauno. Vanhin poika Väinö oli haavoittuneena sotasairaалassa.

saimme jäädä asumaan vau-raaseen isoon taloon. Toisil-laiset viisi henkilöä, meni-vät Valkkilaan Haravakylän keskusta.

Saimme keittää ja paistaa talonväen kanssa samassa keittiössä vuorotellen. Kun he leipoivat saimme aina lämpimäisiä. Lauantaisin paistoin piiraita ja an-noimme heille vastaavasti lämpimäisiä. Talon nuori Tauno odotti sanoen äidil-leen: ”Antavatkohan he meille piiraita?”

Yhteistä arkea

Isäntä sanoi isälleni: ”Jos teidän jauhosäkki alkaa tyhjentyä, niin vieppäs sinä Heikki siihen viereen täysi jauhosäkki.” Mari-täti ih-metteli isälle jauhojen ole-van vähissä ja siinä vieressä olevan täysinäisen säkin. Isä kertoi sen olevan tarkoiteten meille.

Talonväellä oli pystykor-va koira, kun isäntä sanoi: ”Otan hännän pois!” Koira tarttui häntäänsä, pyöri siinä ja meni sängyn alle piiloon.

Isäntä kysyi lapsilta: ”Tykkäättekö syödä hernei-tä?” ”Tottakai!”, oli vastaus. Lähellä olevalle pellolle oli laitettu kepit merkik-si, siihen saakka sai syödä herneitä. ”Kun loppuvat, siirrämme keppejä”, isäntä sanoi. Isäntä ja isäni seura-sivat, kun talon poika Tauno haki palkoja merkin toiselta puolelta, siirrettiin keppejä.

Villähteen Haravakylän kouluun meiltä oli 5 km. Keväällä menimme kävel-len, joskus miesten pyöräl-

Hernemaassa näkyy mustalla vahvennettu keppi, jota siirrettiin tarpeen mukaan. herneitä riitti aina syötäväksi. Taustalla Tuomelan talo.

”Kerran isoisa sanoi talon emännälle, että teidän pumanssit tuu-li on kaatanut. Taas emäntä kysyi toisilta, mitä se pappa selittää. Kerroimme, että tomaatit on tuuli kaatanut.

lä Eeron istuessa rungolla. Kerran hän ohjasi niin, että löysimme itsemme ojasta. Talvella hiihdettiin metsän läpi, kerran halonhakkaaja kysyi: ”Mitäs vähä-pojalle kuuluu?”

Iloisia tapahtumia

1941 oli Suomi-Ruotsi maaottelumarssi. Harava-kylän ja Erstaan koululaiset osallistuivat kisaan. Lähtö tapahtui Erstaan koululta. Matka oli 10 km, ensin 5 km ja sitten takaisin. Kysyin opettajalta puolimat-kassa, voisinko mennä reippaam-min. Olinhan tottunut pit-

Tämän marssimerkin Elvi sai muistoksi hyvin suoritetusta Suomi-Ruotsi maaottellu-marssista.

kiin matkoihin.

Olin perillä ensimmäise-nä ajalla 1 tunti 15 minuuttia ja 42 sekuntia. Nyt oli vie-lä edessä pitkä kotimatka. Tunsin mielihyvää kun voi-tin oman koulun pojatkin. Juosta ei saanut. Suomi sai paremmat pistemäärät kuin Ruotsi.

Toukokuussa 1941 syntyi pikkusisko. Tuomelan Hel-vi ja Vieno olivat virkanneet

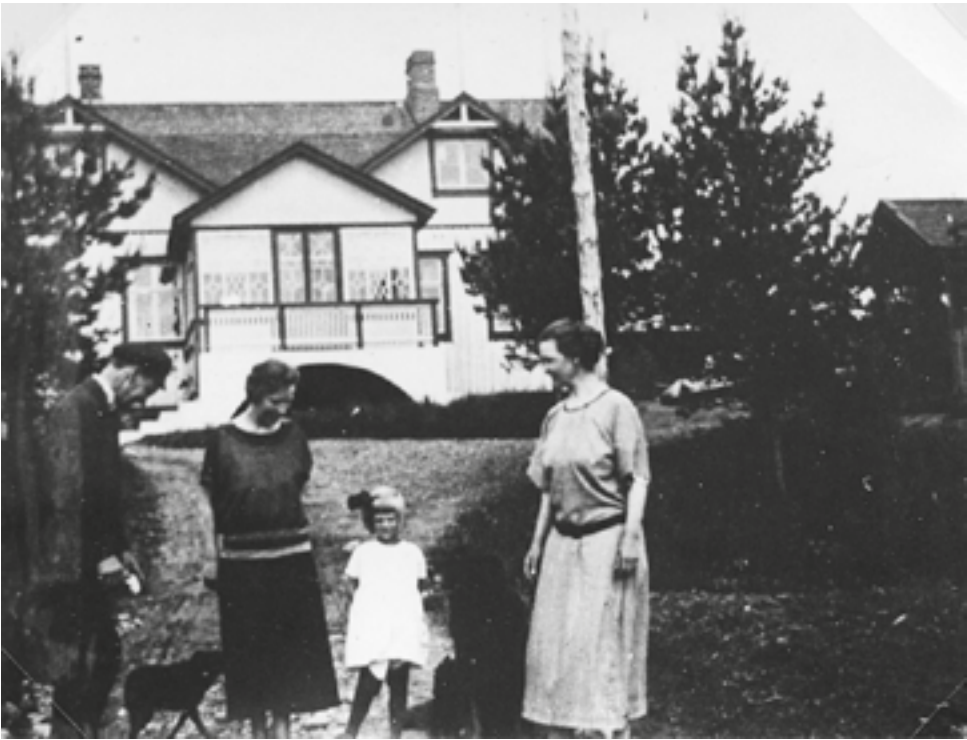
vauvan tyynyyn ja lakanaan pitsit. Kun vauva tuotiin ko-tiin, oli talonväki järjestänyt yllätyksen. Vauva vietiin kamariin, jossa oli pikku tulokkaalle järjestetty pieni vuode valmiiksi. Vauva oli tervetullut evakkoperhee-seen ja hämäläiseen kotiin.

Sauna oli tavallinen van-ha sauna. Kun pikkusisko vähän kasvoi, talon kar-jakko halusi viedä vauvan saunaan. Hän kietoi lakanan vauvan ympärille viedes-sään pienokaisen löylyyn. Äiti kylvetti sitten vauvan.

Asuimme Tuomelassa marraskuuhun 1941, jol-loin palasimme takaisin Kurkijoelle. Isäntä ja emän-tä puhuivat vieraille aina ”meidän väki”. Tuomelan Hilda-emäntä ja Viljo-isän-tä tarjosivat meille turvaton toimeentulon.

Isäntä totesi, kun meillä on leipää, ei se teiltäkään lopu.

Toisiin Elvi

Relanderin talo Saavanmäellä. Kurkijoki-museon kuva-arkisto nro 99.

tusta ja kursseja. Mennäänpä sinne yksi-tyispuolelle. Se mukavin muisto on se pieni tupanen siinä koulun vieressä. Eli Pekkisen kelloliike. Se oli paljon muutakin. Siellä oli valokuvaamo. Sellainen jännittävä laitos. Kuvaaja veti mustan hupun päälleen ja saneli sieltä ohjeita. Sil-määkään ei saanut räpäyttää. Tärkein viimeiseksi. Siellä oli myös kauppa.

Sinne me pikkutyöt me-nimme mielellämme. Ra-haa ei ollut, mutta kun me niaattiin nästisti, pääsimme katsomaan niitä ihania kiil-tokuvia ja pieniä vihkosia, joihin kirjoitettiin muisto-ja, esimerkiksi ”Kun kir-pu puree sinua, niin muista silloin minua”. Niin ja se seurakuntatalo rakennettiin koulun kanssa samaan riviin, mutta se ei näkynyt ikkunastani.

Ja kaikille lukijoille lo-puksi: ”On ruusuja paljon laaksossa ja orvokki niiden joukossa. Oi, suotko sä mun, joka orvokki oon, jäädä sun muistosi ruusustoon.” Hauskaa kesää ja iloisia muistoja kaikille Lyyli

Me Kurkijoen tytöt

Emmehän me enää ihan tyttösiä ole ainakaan teidän mielestänne, mutta kun intoa tuntuu riit-tävän, ei muuta kuin me-noksi. Molemmat olemme Kar-jalassa syntyneitä, siellä varhaisvuotemme kasva-neita, sieltä evakkoon kah-teen kertaan ajettuja. Opiniemme kulkivat kokonaan eri reittejä, mutta evakkoon osuimme molemmat Ilma-joelle. Aikanaan kumpikin perusti perheen pohjalaisen miehen kanssa, ja aviomie-hiltä periytyi meille ajan ta-van mukaan sama sukunimi. Yhteinen harrastuksem-me on kirjoittaminen. Olem-me lähettäneet tuotoksiam-me yhteisen kotipitäjämme lehteen Kurkijokelaiseen. Lehti on ystävällisesti jul-kaissut kirjoituksiamme meidän omilla nimilläm-me, ja se on tämän asian kannalta hyvin olennainen juttu. Vanhempi meistä näet halusi ottaa selville, mikä on naisiaan tuo toinen melkein saman niminen. Puhelinsoit-to Kurkijokelaisen toimituk-seen auttoi, ja niin nuorempi Nevanperä sai ottaa vastaan

Pohjois-Pohjanmaalla mie-lenkiintoisen puhelinsoiton. Arvaatte varmaan, että siitä puhelusta tuli pitkä. Tästä tarina oikeastaan vasta alkaa Tuntui siltä, että puhelin-keskustelut eivät sittenkään riittäneet. Niinpä nuorempi Nevanperistä päätti kutsua itsensä kylään Ilmajoelle, kun matka osui sopivasti Etelä-Pohjanmaalle. Ate-rioimme yhdessä Ilmajoen Kestikartanossa, ja puhe luisti. Aterian jälkeen suun-nistimme entiselle koulu-tielleni ja asuinpaikoilleni. Vielä jäi aikaa tutustua ri-vitalokotiin ja muutamiin valokuviin. Teekupin ää-ressä ihmettelimme elämän ja ajan kulkua. Totesimme, että sota on kyllä jättänyt jälkensä meihin, mutta ei se ole meitä lannistanut. Molemmat olemme jää-neet asumaan leskenä yksin rivitalo-osakkeeseen, ja siitä tilanteesta oli tietysti jaet-tava yhteiset kokemukset. Karjalais-pohjalaiset avio-liitotkin saivat siinä sivussa varovaiset arvioinnit. Mo-

lempien aviopuolisot olivat kokeneet yksityisyritysten työuran, ja siitä on arvaten-kin riittänyt perheellek-in osansa. Omat työuramme olem-me molemmat tehneet pe-ri-elämän sivutuotteena. Nyt kahdeksan vuosikym-mentä ylitettyämme lapset ja lapsenlapset ovat mole-mille suuri rikkaus. Ja mikä onni, jos heidän koulutaipa-leensa ja perhe-elämänsä on sujunut onnellisten tähtien alla. Siitä ilosta riittää äi-deille ja mummoillekin osa. Huoli tulevista vanhuu-den päivistä pujahti aina silloin tällöin keskustelun lomaan, mutta karjalaiseen luonteeseen ei sovi jäädä tu-levia asioita etukäteen sure-maan. Toivorikkain mielin vain päin tulevia päiviä ja niiden tapahtumia! Kahdek-san vuosikymmentä ovat meitä kypsyttäneet. Ketä ovat siis nämä ”ty-töt”? Allekirjoitamme tähän Aili Nevanperä ja Lyyli Nevanperä

Karjalainen kansa koolla

Karhuhalli toimi Porissa Kesäjuhlien loistavana keskuspaikkana. Sieltä löytyi Karjalainen tori, Pitäjäinfot, ruokailu ja kahvi, kansallispuku-näyttely, piirakkakisat ja nuorten työpajat. Lavalla jaettiin palkintoja ja lavan edessä harjoiteltiin tansseja. Halli eli yleisön mukana.

Läheltä löytyi kyykkä-kisa- ja maratonpaikka sekä jäähalli, jossa pidettiin avajaisjuhla lauantaina ja päiväjuhla sunnuntaina. Vain joihinkin ohjelmapaikkoihin, kuten kirkkoihin ja kansantanssikonserttiin oli pidempi matka. Muuten ohjelma tapahtui yleisöä suosivan kompaktisti.

Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Jouko Hämäläinen iloitsi, että talkoolaisia oli saatu hyvin, yli 350 henkilöä. Juhlien jälkeen puheenjohtajan ilonaiheena oli saatu myönteinen palautte kaiken sujumisesta.

Iloa ilmassa –kansantanssiesitys pohjautui satakuntalaisin tansseihin, sen koreografian oli suunnitellut Hilikka Toivonen-Alastalo Karjalaisesta Nuorisoliitosta.

”Tämä on sama halli, jossa Porin Ässät voittivat jääkiekon mestaruuden, silloinkin puna-mustat liput liehuivat.”

Jouko Hämäläinen

- Tämä on sama halli, jossa Porin Ässät voittivat jääkiekon mestaruuden, silloinkin puna-mustat liput liehuivat, hehkutti Hämäläinen avajaisnaisissaan jäähallissa ja painotti nuorten merkitystä tänä päivänä ja tulevaisuudessa. Konkreettisesti Hämäläinen osoitti nuorten ja lasten merkityksen sunnuntaina juhlakulkuessa paapan kävellessä kärjessä kolmen lapsenlapsensa kanssa.

Avajaisjuhlan odotetuina vieras oli Tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja Rou-

va Jenni Haukio. Presidentin puhe kokonaisuudessaan sivulla 8.

Avajaisjuhlan juonsi itsekin ”evakkorekeen” aikoinaan noussut Viipurin Uuraassa syntynyt Erkki Liikanen.

Sunnuntai käynnistyi käynneillä Karjalaan jääneiden vainajien ja sankarivainajien muistomerkeillä. Ortodoksinen liturgia järjestettiin Johannes Teologin kirkossa ja Karjalaisen kansan messu Keski-Porin kirkossa.

Näyttävä kulkue Porin torilta Karhuhallille hivenen vesittyi juuri kulkueen lähtiessä matkaan alkaneeseen totuttuun vesisateeseen, joka yltyi välillä rajuksikin. Onneksi taivas näytti suu-

rimmat vesipisaransa vasta kulkueen saavuttua perille. Reitin varrella oli silti koontunut runsaasti yleisöä katsomaan laulavaa, kansallispukuista kulkuetta.

Juhlapuhuja näyttelijä Anu Hälvä-Sallinen totesi olevansa lähes 100 % karjalainen. Hänen juuriaan löytyy Kirvusta, Antreasta ja Terijoelta.

- Tarinat, pienten ihmisten sankarikertomukset, edustavat minulle sitä Kar-

”Tarinat, pienten ihmisten sankarikertomukset, edustavat minulle sitä Karjalaa, jonka toivon siirtyvän lapsillemme.”

Anu Hälvä-Sallinen

jalaa, jonka toivon siirtyvän lapsillemme, kiteytti Hälvä-Sallinen puheensa, jossa pohti karjalaista identiteettiä ja sen siirtymistä seuraaville sukupolville. Hän päätti puheensa laulamalla lakkautettavien Satakunnan ja Pohjanmaan sotilassoittokuntien säestyksellä Karjalan kunnilla ja Minä katson tätä maata.

Aina yhtä odotettu pääjuhlan ohjelmanumero oli kansantanssiesitys. Ilo Suomessa - yhteisesitys, jossa eri-ikäiset ympäri maata kootut tanssiryhmät nostattivat esityksen nimen mukaisesti ilon pintaan.

Karjalan Liiton puheenjohtaja, kansanedustaja Marjo Matikainen-Kallström viittasi tärkeisiin

rajantakaisiin hankkeisiin, kuten Suomen ja Venäjän yhteistyöhön hautausmaiden säilyttämisessä ja yhteisen kulttuuri-instituutin kehittämisessä.

Juhlan juontajana toimi Elina Wallin, Porin murteen hyvin hallitseva freelancer monitoimija.

- Puhutaa reiruu vaa ja käytetää rehevästi sitä sanapart, ko ollaa mukulan opittu!

Valtioneuvos Riitta Uosukainen kävi kahden rakuunan ja naapurintytö Enni Helmisen kanssa

toivottamassa juhlayäven tervetulleeksi Lappeenrantaan ensi kesänä. Lappeenrannassa aiheena on puhuminen ja Uosukainen päätti kutsunsa sananparteen: ”Ilo-
sest pittää ellää, vaik päivää vähemmän.”

Juhlakansan siunasivat kotimatalle arkkipiispa Kari Mäkinen ja arkkipiispa Leo.

Helena Sulavuori

Kuvat: Helena ja Jouni Sulavuori

Hiitolan kylttiä kantoi Raija Laaksonen ja lippua Olavi Jakonen, airueina toimivat Tuula Merta vas. ja Tuulia Ahokas.

Kurkijokelaisia edustivat kyltinkantajana Taito Haapsaari, lipunkantajana Reijo Mälkiä ja airueina Anja Haapsaari vas. ja Pirkko Kaartinen.

Jenga – tanssiryhmäläisten keski-ikä on kahdeksan vuotta, mutta kaikki ovat harrastaneet kansantanssia vähintään viisi vuotta. Jengan leikki ja tanssi välittivät lasten ilon esiintymisestä.

Karjalaiset kesäjuhlat ovat myös kansallispukujen juhlaa. Kansallispukujen näyttely oli koottu Karhuhalliin, mutta kauneimpia puvut ovat kantajiensa päällä.

Porin torille kulkueen järjestäytymistä oli tullut seuraamaan Elvi Heinonen, nuorimman tyttärensä Eija Heinosen ja lapsenlapsenlapsensa Jimi Erikssonin kanssa.

Valtioneuvos Riitta Uosukainen laulahti: ”Lähde Lappeenrantaan seurakseni mun...” Mukana naapurin tyttö Enni Helminen Imatran Rautionkylästä ja Lappeenrannan rakuunat.

Karhuhallissa opeteltiin polkkaa ja muita-kin kansantanssimaisia tansseja kumpanakin päivänä. Askeleet sujuivat niin nuorimmilta kuin vähän kokeneemmiltakin ja kaikilla oli hauskaa aidossa karjalaisessa tunnelmassa. Tanssiharjoituksia saattoi seurata myös taustalla sijaitsevien kahvi- ja ruokapöytien ääressä.

Teuvo Kähkönen Turusta vas., Matti Mäkeläinen Porista, Arja Tuomola Kiikoisista, Hilikka Raita ja Kaija Mäkeläinen Porista kuuntelivat konserttia ja vaihtoivat muistoja ja kuulumisia. Porilaiset kertoivat käyvänsä kokoontumisissa muulloinkin. Evakoissa musisoivat vas. Terttu Ketola (s. Tattari), Sinikka Rajainmäki (s. Piippu), Milja Peltomaa (s. Hänninen), Raija Laaksonen (s. Tattari), Tarmo Peltomaa, Veijo Sinkkonen (kot. Johanneksesta) ja Ville Ylönen (kot. Parikkalasta).

Hiitolalaiset kokoontuivat aamukahville

Karjalan Liiton Kesäjuhlien lauantaiaamuna hiitolalaiset olivat järjestäneet oman tapaamisensa piirakkakahvien ja lauluryhmä Evakkojen kahvikonsertin merkeissä.

Juhlissa iloittiin vielä yhdessä Hiitolan Pitäjäseuran saavuttamasta ensimmäisestä sijasta Pitäjäseurojen sarjassa Karjalan Liiton toimintakilpailussa. Tilaisuuden juontajana toiminut puheenjohtaja Raija Laaksonen nosti diplomin kaik-

kien nähtäville.

Lauluryhmä Evakot kuljetti musiikillaan kuulijat muistojen Karjalaan ”Saa muistot mieleeni Karjalaa, sen kunnahat nyt vierahan. Oot rakkahin sa muistoinen, mun synnyinseutuni.” Terttu Ketolan sanoituksen mukaan siirryttiin Laatokan rannalle ”Kai muistat vielä Laatokan mahtavan...”

Talot on tuhattu, mutta maisema ei ole pilattu, siksi onkin aika palata lapsuuden aikaisen pihapuun

muisteluihin, kehotti Raija Laaksonen, vaikka kaikilla kuulijoilla ei Karjalassa olekaan lapsuuden aikaista pihapuuta, vaan nuorempien kuulijoiden pihapuut ovat kasvaneet jossain muualla.

Monet lauluista olivat valssiin tahtiin sovitettuja ja saivat monen jalan keinumaan kahvipöydän alla.

Herkän kaihoisan ja karjalaisen iloisuuden värittämässä tilaisuudessa Laaksonen kertoi, että Lauluryhmä Evakot on suunnitellut pitävänsä jäähyväiskonsertin. – Osa laulajista totesi, etteivät enää yli 80-kymppisinä lähde keikalle, selvitti Laaksonen.

Piiraatkin loppuivat, kun 130 henkilöä yllätti 120:lla piiraalla varustautuneet järjestäjät. Karjalaiset kesäjuhlat olivat innostaneet kauempaakin tulijoita yhteiseen tapaamiseen.

**Tasavallan presidentti Sauli Niinistön juhlapuhe
Karjalaisilla kesäjuhlilla Porissa 15.6.2013**

Kantakaa tervettä ylpeyttä karjalaisuudestanne ja antakaa ilon pulputa!

Onkin hyvä aika taas viettää kunnon heimojuhlaa täällä Porin jäähallissa – viimeksihän täällä juhlivatkin keväällä satakuntalaiset itse – tosin hämäläisten jääkiekkoilijoiden kustannuksella.

Mutta tänään, aloitetaan kuulemalla, miten koki Tommy Tabermann, isänsä kautta uusikirkkolainen, luettuaan sikäläisiä muistoja matkan varrelta. Näin hän:

”Muisti tekee ihmisen ihmisen. Ihminen ilman muistia on menettänyt jotain korvaamatonta. Muisti on kotimaa, jota kukaan ei voi valloittaa tai viedä.”

**Vielä ovat meillä
Suomessa vahvoja ”sie
ja mie”, mutta entäpä
se ”myö yhes”?**

On 65. karjalaisten kesäjuhla. On suuri syy ja aihe edelleenkin muistaa, ylläpitää ja viedä eteenpäin karjalaista yhteisöä ja kulttuuria. Ne kuvaavat monin tavoin vahvaa suomalaisuutta – yksilöllistä yhdessäoloa, sisua ja uskoa itseensä, iloa ja kärsimysten kestämistä, menneen arvostamista ja luottamusta tulevaisuuteen.

Historian vaiheet eivät aina ole kohdelleet lempeästi Karjalan kansaa – sen kotikontujen yli itärajamme on liikkunut eestaas.

Viime sodat kohtelivat kovimmin karjalaisia. Tuli evakon aika.

Ulkopuolisen on vaikea täysin ymmärtää, mitä kaikkea sen on täytynyt olla. Jos sallitte, kerron Teille

sivustakatsojan havainnon. Eikä havaintoni rajoitu vain siihen, että karjalaisväestö herätti uteliaisuutta, hämmennystäkin Varsinais-Suomessa, jossa tunnetusti iloisuus ei ole ollut aivan päällimmäisiä ominaisuuksia.

Nuorena kaveripiiriimme kuului kuusilapsisen karjalaisperheen kaksi veljestä. Nahistelivat kyllä keskenään, niin kuin tapoihin kuuluu, mutta isomman riidan syntyessä he päätyivät aina samalle puolelle. Perhe piti yhtä, mutta myös kaveriinkin suhtauduttiin välittömän luontevasti. Tulin ymmärtämään, että perheen isä, joka evakkoon tullessa oli jo ollut parhaassa keski-ikässä, oli joutunut opettelemaan kokonaan uuden ammatin. Talokin, jossa he asuivat, oli itse rakennettu ja pienen tontin puutarha tehokäytössä. Syntyi mielikuva, että sitä voi tyhjästäkin lähteä liikkeelle.

Nyt sellaista kutsuttaisiin jollain uustermillä, elinikäisellä oppimisella tai peräti dynamiikalla. Uuden elämän aloittaminen, jos kaiken entisen menettää, onkin melkoista dynamiikkaa. Ja vielä että pystyy tekemään sen niin, että lapset saavat koulutuksen ja ryhtyvät tehtävissään rakentamaan nykyistä Suomea. Ja nyt en puhu ainoastaan ystäväni perheestä, vaan kaikista karjalaisista; teistä tuli sodanjälkeisen Suomen jälleenrakentamisen voimavara.

Oli siinä muutakin opiksi otettavaa. Perheen, suvun ja

samasta kylästä tai pitäjästä tulleiden leppoisa yhteys näyttäytyi myös huolenpitoa toinen toisistaan. Nyt urbaanissa yhteiskunnassa sellainen yhteys jää helposti kiireen tai ainakin kiireen tunteen jalkoihin; samaan aikaan viralliskoneisto on äärimmäisen kovilla yrittäessään taata hoivan ja huollon kaikille, joilla omat eivät ole läsnä. Vielä ovat meillä Suomessa vahvoja ”sie ja mie”, mutta entäpä se ”myö yhes”?

**Suomi tarvitsee
ihmisiä, jotka osaavat
”ottaa” toisen, ihan
vieraan ihmisen**

Presidentti Urho Kekkonen, joka hienovaraisen vahvasti tuki karjalaisia, toivoi heille osoittamassaan tervehdyksessä vuonna 1962, että ”koettaisitte järjestää toimintanne niin, ettei maan hallituksella ja presidentillä ole tästä ikävyyksiä”. En tohdi puhua edeltäjäni puolesta, mutta ainakin minulle toiminnastanne on ollut vain myönteisiä kokemuksia.

Karjalaisuuden parissa työtä tekevä Karjalan Liitto on perinteiden vaalimisen ohella myös rakentamassa vastuullisella tavalla tulevaisuutta. Jaan liiton näkemys lähialueiden yhteistyön merkityksestä – se on myös mahdollisuus rakentaa siitua läntisen Euroopan ja Venäjän välille. Kotiseutumatkailun avautuminen taas täytti monien ikinuolman – tämän ja muunkin matkailun joustavuus ja mutkattomuus

Presidentti Niinistön puhe sai käytäväkeskusteluissa paljon myönteistä palautetta. Kuva: Reijo Mälkiä.

ovat kaikkien etu.

Karjalan Liitto on tehnyt erinomaista työtä yhdessä pitäjaseurojen ja säätiöiden kanssa vanhojen suomalaisten hautojen vaalimiseksi rajantakaisilla alueilla. Tätä suojelua ja vaalimista on tärkeä jatkaa. Menneen ja olevan on hyvä saada pitää kohtauspaikkansa.

Tämä aika on kansainvälisen yhteistyön aikaa. Rajamaana Karjala on kasvattanut väkensä ymmärtämään ja suvaitsemaan, ottamaan vastaan myös muita kulttuureja. Se on arvokas taito, joka on auttanut selviytymään ja auttaa jatkossa myös menestymään. Suomi tarvitsee ihmisiä, jotka osaavat ”ottaa” toisen, ihan vieraan ihmisen.

Mutta ennen kaikkea yhteytenne toisiinne – jonka tänäänkin täällä aistii – kertoo paljon. Olette, Kekkosen ilmaisu lainaten ”järjestäneet toimintanne” niin, että siitä on iloa ja onnea!

**Karjalaisessa
perinteessä on
monipuolista rikkautta
runsain mitoin**

Tätä puhetta varten käytiin meillä kotona pikku keskustelu. Tutustuttiin siinä kyykän pelin sääntöihin. Aika hyvin on peli järjes-

tyksessä; korkeimmat pisteet saa akan kaatamisesta. Mutta sitten luin seuraavan sääntöpykälän: Hauki... on, tai siis että hauki tarkoittaa kyykässä hutia, ohiheitoa. Tuohon tavaamiseen loppui meillä sääntöjen luku sillä kertaa!

Karjalainen kulttuuri on rikas ja ainutlaatuinen; leikkineen, peleineen, lauluineen, tarinoineen; jo sanoiltaan ja kieleltään. Ei se koskaan kuole.

Pelkät paikannimet; kiehtovan omintakeiset ja jo tarunhoitoiset: Käkisalmi, Vammelsuu, Sortavala, Kivennapa ja monet muut; tai tuskan ja sankaruuden sijat: Tali-Ihantala, Kollaa, Summa, Äyräpää ja monet muut. Kuka niitä voisi unohtaa.

Karjalasta elävöityivät myös suuret taiteilijamme. Syntyi aikanaan karelianismia kärkinään Jean Sibelius, Akseli Gallen-Kallela, Eero Järnefelt, nytemmin vaikkapa lauluyhtye Värttinä. Yhtä hyvin sitä voitaisiin kutsua finlandianismiksi, niin vahva on suomalaisuuden henki ja puolustus kaikissa näissä Karjalasta aiheen saaneissa töissä.

Tapana on puheissa velvoittaa nuorta sukupolvea pitämään yllä kulttuuriperintöä. Kun karjalaisessa

perinteessä on monipuolista rikkautta runsain mitoin, sen veto voima puhuu parhaiten itse puolestaan. Ja on puhunut – täälläkin on läsnä ilahduttavan paljon nuorta väkeä. Kantakaa tervettä ylpeyttä karjalaisuudestanne ja antakaa ilon pulputa!

No, rehellisyyden nimissä, joskus minusta kyllä tuntuu, varttikarjalaispoikien isänä ja niinikään varttikarjalaisen vaimon aviomiehenä, että on paremminkin syytä pidätellä, etteivät liikaa riemastuisi. Mutta olenkin perivarsinaissuomalainen.

Hyvät kuulijat,

Lopetan, mistä aloitin.

Näin luki Tommy Tabermann tarinoita isänsä konnuilta:

”Saattaa olla, että aika kultaa muistot. Siihen vastatkaamme, kullatko. Pimeyden ja pahan kirjajia maailmassa kyllä riittää, mutta jokainen, joka kykenee panemaan toiseen vaakakuppiin edes pienen onnen kultahippusen, on tehnyt hyvän teon todistamalla, että elämä merkitsee iloa ja nautintoa eikä tuskaa ja kärsimystä.”

(Otsikointi ja väliotsikointi toimituksen)

Karjalan maraton Polkupyörällä harjoituslenkki

Ari Vihavaisen maratonpäivä alkoi 80 kilometrin pyöräilyllä, josta puolet navakkaan vastatuuleen. Illalla musikaalinen, urkuja ja kitaraa soittava mies soittaa häitä. Juhlien päätöspäivää Vihavainen viettää kesäjuhlilla, jonne tuo mukanaan kehitysvammaisen, jonka avustajana hän toimii.

Karjalan maratonin yli 50-vuotiaiden sarjan voittanut Vihavainen tuli ko-

Hiirolalaisjuuriselta Ari Vihavaiselta sujuu niin triathlon kuin laulujen sanoitus ja kitaransoitto.

konaiskilpailussa toiseksi ajallaan 1:02:03. Karjalan Maratonin pituus on 10 mailia eli 16 090 m, maraton juostiin ulkoilupolulla.

- Kolme viikkoa sitten voitin duathlon-kisojen SM:n Seinäjoella, siihen kuuluu 10 km:n juoksu, 40 km:n pyöräily ja 5 km:n juoksu, kertoo Hiirolan Pitäjaseuraa edustanut Vihavainen ja toteaa maratonin olleen harjoitus seuraaviin kilpailuihin, Joroisissa heinäkuussa järjestettäviin Finntriathlon-kisoihin.

Nykyisin triathlonistiksi itseään tituleeravan miehen urheilullinen taival on al-

kanut lentopalloilijana, sen uran kuitenkin loukkaantuminen katkaisi. Uudet lajit löytyivät triathlonista, johon osana kuuluu maratonjuoksu.

- Kävin kaksi viikkoa sitten Hiitolassa. Se tulee vuosi vuodelta tärkeämmäksi. Äitini oli Nehvola ja isä Kilpolansasta, jossa hänen kotinsa on edelleen pystyssä. Heti palattua tuli tunne, että pitäisi päästä uudestaan, kertoo kymmenkunta kertaa siellä käynyt Vihavainen.

Soittamisen lisäksi laulun sanoituksia tekevä mies hehkuttaa Hiitolan reissu-

jen merkitystä.

- Tykkään hiljaisuudesta, kun kirjoitan lauluja. Reissussa on niin valtava tunnetila, että poks, sydän ja sielu avautuu.

Myös juoksijan lihakset odottavat juoksun ja palkintojenjaon odottelun jälkeen avautumista. Haastattelun aikana miehen jalat liikkuvat koko ajan ja haastattelun päätyttyä, mies huikkaa heit ja lähtee verryttelylenkinä polkemaan kohti Ulvilaa.

Karjalan maraton ja nuorten mailin tulokset löytyvät www.karjalanliitto.fi.

Kylästä kylään – kirjan valmistuminen oli pitkä prosessi

Kun Tapio Nikkari teki omaan iPadiinsa 2010 kirjasta kopion, siitä alkoi tie, joka johti tänä päivänä käsissämme olevan kirjan uusintapainokseen. Esitin Nikkarille muutamia kysymyksiä prosessiin liittyen.

Kylästä kylään -kirjan painokuntoon saattaminen oli mittava työ. Kuinka kauan sinulta meni aikaa kirjan työstämiseen? Mikä oli haastavinta?

Ajatus kirjan uusintapainoksen tekemisestä digitoimalla ja vanhojen huonokojen kuvien korvaamisesta saatavissa olevilla paremmilla kuvilla syntyi kesällä 2010, jolloin esitin sitä mm. toimitusneuvostossa. Hanke ei kuitenkaan ottanut tulta, mutta skannasin kirjan tekstit pdf:ksi omaan iPadiini, mistä oli hyötyä etenkin kotiseutumatoikoilla.

Säätiön hallitus innostui sittemmin ajatuksesta ja tiedusteli syksyllä 2011, voisinko tehdä kirjan uusintapainoksen digitoimani tekstin pohjalta.

Haastavinta oli kuvien hankinta. Niitä löytyi Kurkijoki-museosta mutta myös yksittäisten ihmisten kokoelmista, Kurkijokelainen-lehden julkaistua

”etsintäkuulutuksia”. Paras saalis oli Kari Rahialan kokoelmista, jonka kuvat olin jo aiemmin digitoinut. Myös talokartat olin jo skannannut aikaisemmin Kurkijokisivuille nettiin.

Säätiön hallitus oikoluki tekstin, ja kirja oli painokunnossa vappuna 2013. Aikaisemmista painoksista poiketen kirjan lopussa on nimihakemisto, jonka taitto-ohjelma teki puoliautomaattisesti. Sitä ei ole tarkastettu yksityiskohtaisesti, ja olen pahoillani sen mahdollisesti sisältämistä virheistä. Uskon kuitenkin, että siitä on hyötyä juuriaan etsiville ja Kurkijoen maantietoa ja luontoa tutkiville lukijoille.

Kylästä kylään -kirja on ”kurkijokelaisen raamattu” kotiseutumatoikoilla. Mikä on mielestäsi kirjan sisällössä keskeisintä?

Ehdottomasti Rainar Hakulisen piirtämät talokartat, jotka auttavat kotiseutumatoikailijoita samoamaan juurilleen. Hakulisen sujuvasti kirjoittamat seikkaperäiset kuvaukset kylien elämästä ja henkilöistä antavat elävän kuvan sotia edeltävien vuosien elämästä Kurkijoella.

Tähän kolmanteen painokseen ei löytynyt kaikkia

samoja valokuvia kuin mitä ensimmäisessä painoksessa oli. Kuinka monta uutta kuvaa saamme nähtäväksemme tässä kirjassa?

En ole laskenut. Kaikkiin vanhoihin kuviin ei ole löytynyt uutta korvaavaa kuvaa, ja ne on kopioitu suoraan edellisestä painoksesta tai Muistojemme Kurkijoki-kirjasta.

Entä tästä eteenpäin? Olet mukana ryhmässä, joka miettii Elisenvaaran julkaisua, missä vaiheessa suunnitelmanne ovat?

Mieleissäni on jo vuosikaudet ollut saattaa kaikki Kurkijokelaisessa julkaistut Elisenvaara-jutut samojen kansien sisään. Valokuvistakin voisi tehdä oman kirjansa. Alhon ja Särkijärven kirjat ovat nyt herättäneet ajatuksen Elisenvaaran kyläkirjasta, jonka toteuttamismahdollisuuksia pohdittiin alkukesästä kokoon-tuneessa kirjatyöryhmässä. Hankkeen tiimoilta kokoonnumme taas pitäjäjuhliden lauantaina 10.8.2013 klo 15 yhteiskoululla. Tilaisuuteen ovat kaikki asiasta kiinnostuneet erittäin tervetulleita, etenkin sellaiset, jotka haluaisivat antaa oman panoksensa kirjan toteuttamiseen.

Tapio Nikkari valittiin viime kesänä Vuoden Kurjeksi valokuva-arkiston luomisesta ja esittelemisestä. Tänäkin vuonna tapaamme Nikkarin Pitäjäjuhlilla valokuvien äärestä.

KURKIJOKI – kylästä kylään

Kirjan uusintapainos on ilmestynyt!

475 sivua täyttä asiaa:

- kaikki Kurkijoen kylät esiteltynä
- talokartat kylittäin
- runsaasti valokuvia, myös uutta materiaalia
- laaja hakemisto

Hinta 40,00 (sis alv) + postituskulut

Tilaukset tiistaisin ja torstaisin klo 9-14

Kurkijokelaisen toimituksesta,
Koulukuja 7, 32200 Loimaa.
p. 050-5213336 tai toimitus@kurkijoki.fi

Kiitos

Tapio Nikkarille

suurenmoisesta talkootyöstä kaikkien kurkijokelaisten hyväksi!

Kurkijoki-Säätiön hallitus

kurkijoki.fi
on oikea tietopankki

Loimaan Seudun Karjalaseuran onkikilpailut 17.6.2013 Loimijoella

Tulokset:

1. Pentti Kemppinen 1406 g
2. Saini repo 371 g
3. Veikko Nenonen 158 g
4. Martti Repo 118 g
5. Seppo Kemppinen 61 g
6. Pertti Inkinen 44 g
7. Lauri Veijalainen ... 24 g
8. Terttu Veijalainen ... -

VUOKRATTAVANA liike-toimistotilaa

Kurkijokelaisen toimituksen huoneisto Koulukuja 7, Loimaa

As Oy Vuorenkulman liikehuoneisto II on kulma-huoneisto suurin näyteikkunoin lähellä Loimaan toria soveltuu monenlaiseen yritystoimintaan. Pinta-ala 46,5 m². Tila vapautuu 1.9.2013 tai sopimuksen mukaan.

Lisätietoja:
Kurkijoki-Säätiö /asiamies
Helena Sulavuori,
050-5213336, saatio@kurkijoki.fi

Lisätietoa Kurkijoen kirkkoa esittävään piirrokseseen

Kurkijokelainen 10 (31.5. 2013) keskiaukeamalla julkaistiin useiden taiteilijoiden ja harrastelijamallareiden kuvia Kurkijoen kirkosta. Sivulla 6 ylimpänä olleeseen piirrokseseen Pauli Teräntö Kokkolasta antoi lisätietoja:

- Kuva on poikani Markon piirtämä.

Teräntö kertoo seuraavasti.

- Juhana Uimonen täytti päätoimittaja Uuno Varjusen aikana 75 vuotta. Hän asui Keuruun Ismijärvellä, jossa päätoimittaja Varjus kävi häntä tapaamassa. Luettua Varjusen tekemän jutun, kävin tapaamassa Juho Uimosta ja tein hä-

nestä tarinan itseoppineesta kansantaiteilijasta. Pidin yhteyttä häneen noin viisi vuotta.

Runovihko, josta kirkon piirros löytyy saatiin Pauli Terännön toimeksiannosta aikaan ja sen kaikki tulot käytettiin Juho Uimosen hyvinvoinnin parantamiseen. Teräntö muistelee painoksen olleen noin 400 kpl ja vapaaehtoisella maksulla mahdollistettiin Uimosen muutto Ismijärveltä Keuruun kauppalan keskustaan. Kollaan taistelija Uimosen terveys horjui ja Teräntö kertoo, että ainoan kerran hänen luonaan yöpyessään, sodan kauhukuvat palasivat miehen uniin.

Runokirjan takakannessa sijaitsevan kirkon piirroksen synnystä hän kertoo:

- Poikani Marko tunnetuna sarjakuvapiirtäjänä avusti pitäjälehteämme ja ko. kirkon kuva on hänen piirtämänsä. Se runovihkonen oli poikani Markon suunnittelema kansikuvi-

neen, lisäksi hän piirsi sinne muutaman muunkin kuvan.

Kuvataiteilija Marko Teräntö on suorittanut taideopiskelua Limingan taidekoulussa ja Pohjoismaiden Taidekoulu Kokkolassa. Hän on toiminut Helsingin Sanomien sarjakuva-avustajana ja toimittajana.

Rakentamaan ja kouluun sodan jälkeen

Lapsuudesta putkahtelee muistoja

Uuteen tupaan

Asuimme Heinolan lähellä Jaalan pitäjän Kimolan kylässä vuosina 1946-1949. Isämme Jaakko oli ollut jo monta kuukautta Hannes-veljemme kanssa rakentamassa uutta kotiamme Pöytyällä. Muuttamaan pääsimme v. 1949. Välillä he kävivät perhettään kotona Kimolassa katsomassa.

Pöytyän Pappilan maista oli meillekin lohkaistu hehtaarin tontti. Se oli sitä siirtolaisten asutusta. En ymmärrä millä rahoilla rakennettiin, mutta kuulin illalla vanhempiemme puhuvan jostakin kiinnelainasta.

Vennamo ja Virolainen olivat uudelleen sijoittamista junailleet. Heille kuuluu suuri kiitos siitä politiikasta. Joka puolella Suomea rakennettiin rintamamiestaloja.

Tontille nousi myös talousrakennus. Tiilirakenteisessa osassa oli karjakeittiö ja sauna. Loppuosa oli puurakenteinen, lähes aina kaksikerroksinen. Lehmät, porsaas ja kanat saivat oman kotinsa. Yläkertaan vei vint-

tililta ja sinne ajettiin heinät joita sitten pudoteltiin lehmiin eteen. Huussi oli navetan takana.

Meidän taloomme kuului pienehkö navettarakennus sekä pajarakennus. Sauna oli pajan yhteydessä. Siellä sepän murjaanit saivat naamansa puhtaaksi ennen tupaan tulemistä. Unia näen vieläkin niistä ajoista.

Kouluun

Sen päivän, kun menimme kouluun, muistan. Hilkka-siskomme, joka oli sellainen kauneutta rakastava, oli laittanut meidät hyviin vaatteisiin. Hän leikkasi hiukset ja patisti meitä siisteyteen.

Asuimme Kimolanjärven rannalla. Lahden toisella puolella oli kansakoulumme. Veneellä sinne kouluun soudimme. Syksyllä ja keväällä jääriite vain rutisi, jos oli ollut pikku pakkasta. Keulassa joku hakkasi airolla jäätä rikki ja toinen työnsi airolla rannasta irti. Talven tultua kierrettiin Vuorilahden sillan kautta kunnes pääsimme

Koululaisia Jaalan Kimolasta, kirjoittaja takarivissä kolmas vasemmalta.

jäätä pitkin.

Hilkka oli neuvonut viitamaan jos opettaja kysyy jotakin. Niinpä opettaja Mononen jotain kysyikin.

Minä, joka olen luonteeltani kovin innokas, viittasin reippaasti. Opettaja kehottikin sitten Jaakkoa vastaamaan. ”Mie en tiijä” oli vastaukse-

ni. Mahtoiko joku naurata, mutta opettajamme valisti, että silloin vain viitataan kun tietää vastauksen. Oltiin niin pieniä, etteivät muut lapset

ällynneet edes kiusata. Sen opetuksen jälkeen vissiin vähän aikaa olin viittaamatta.

Jaakko Teräntö

Vampula-viikolla paljon karjalaisia tapahtumia

Perinteistä Vampula-viikkoa vietetään taas heinäkuun ensimmäisellä viikolla. Viikkoa on vietetty jo 20 kesää. Välillä oli hiljaisempia aikoja, mutta nyt kuntaliitoksen myötä on tullut uutta puhtia.

Haluamme tuoda esille kotiseutuhenkeä ja omaa vampulalaisuutta. Karjala-seurakin on mukana järjestelyissä.

Viikko alkaa perjantaina 28.6. Karjalaisten järjestämä kyykkäturnaus pidetään lauantaina klo12.00 Y-suulilla. Turnaus on vetänyt väkeä runsaasti ja usein ottelut ovat kestäneet iltamyöhään, mutta aina ovat voittajat selvinneet.

Sunnuntaina 30. päivä klo 13.00 on Karjalatalo Toiviaisella (opastus kantatieltä) kesäasukastapahtuma. Teema on Vampulan asuttaminen

kivikaudesta nykyaikaan. Alustuksen aiheesta pitää Risto Härkönen. Tilaisuuden jälkeen hän haastattelee paikkakunnalle muuttaneita. Mukana on myös kaksi ulkomailta tullutta, Savosta muuttanut ja tietysti meitä karjalaisia. Paikalla on esillä vanhoja valokuvia ja lopuksi tarjolla kunnon kalasoppaa.

Torstaina 4.7. kello 21.00 Kirjastossa on pieni yösoitto. Ohjelmassa laulua, runoa ja musiikkia. Tilaisuuden aluksi Vampulan Karjalaiset luovuttavat Kurkijoen kirkonkylää esittävän kuvataulun kirjastolle. Sen ottavat vastaan kirjastonhoitaja sekä kulttuurilautakunnan edustaja. Luovuttajien puolesta esitämme pienen tietoisun Kurkijoen.

Perjantaina 5.7. kello 18.00 pidetään Karjalatalo

Toiviaisella lauluilta. Potilan Trio laulaa ja laulattaa. Ohjelmistossa on mukana vanhoja tuttuja ja uudempiakin lauluja. Illan tunnelmassa on aitoa laulamisen meininkiä. Tilaisuuteen on vapaa pääsy ja kahvitarjoilu.

Vampula-viikko päättyy 7.7. klo 19.30 Suvi-illan hartaita säveliä -konserttiin Vampulan kirkossa. Tilaisuudessa esiintyvät Katariina-kuoro, Lauluryhmä Kylän miehet, Sirpa Laurolinna säestys Jussi Utaniemi. Kirkkokahvit tilaisuuden jälkeen seurakuntatalossa.

Tervetuloa kauempaakin Vampula-viikon tilaisuuksiin varsinkin näihin, joiden järjestelyissä Vampulan karjalaiset ovat olleet mukana.

Erkki Poutanen

Paavon kynäst - juttuja Karjalast ja muualt kulkureiti varrelt

Kulkumiehel käi lykky, ko isäntä aamul haastel, et täs ois viel syystöitä tekemättä, ko tuo selkäki alko reistai-lemmaa.

Siint kehkeytyki pitempi-aikane olo talos.

Aikoi peräst emäntä su-patti kammaris illal: ”Oot sie älynt, Mar-tytär on miust silmänt työmiestä sil silmä!”

”En mie ole eriksie ka-helt, sen oon pant merkil, et

on ossaava ja utala töissä.”

Loppui lopuks häitä ei varustettu, eihä sitä sentää kulkumiehel. Rovasti luon nuoret käivät, nii heist tulj pari.

Nuor vävy tutustel kylä-laistenki kans. Kerra hää otti puhhieks: ”Nyt, ko mie oon talluo kuuluva, ni mie tien isot remontit.” Kyläläiset utsi: ”Mitähä mahat tehä?”

”Mie lyön nauloi seinii, et saap seinävier penkilt vaattiet riippumaa.”

Karjalas tuotii minnii kottii, kotpuoles yhes talos kolmel veljel olj vaimot ja anoppi sama kato al.

Nuorin poika illallispöy-väs otti puhhieks: ”Mitähä jos miekii tuon tähä oman naisen?”

Siin perries ukol olj viel talo pijos nyörit käsissää, hää eväst poikaa: ”Hylkää pois, ostetaa ens kesän uus niittokonie, ajelet sil.”

Tähä nykysel olinpaikal kerra tulj kaks ”Herran lähettilästä”. Toine haasto karjalaisittai, hää olj naapurkylästä Tervajärvelt kotosi. Mie sanoin, et mie olin 1949 Peräseinäjoval teijä kyläläisel sähkötois. Kyl mie tiesin ja tunsin, hää olj ”Minnii Antti”.

Viiskyt luvull sielt Loimaalt käi yks evakko nuormies yhe vuuvve reissun Kanatas mehtätöis.

Kulunkii ei olt muuta ko matkat, kapsäkki ja uus puku liivi kans.

Kuulema toi kottii tuliai-sena senaikase Suome vanha marka miljoonan.

Työmaal mäntyää suomekieline pomo utsi: ”Onks enne tult oltuu mehtäs?”

”Ooha mie olt Saharakki.” ”Mitä, eihä siel oo ies puita!”

”Ei senjälkieko mie läksin.”

Karjalatalo Toivainen kokoa väkeä Vampula-viikolla kesäasukasiltaan ja lauluiltaan.

Kurkijokelaisten 67. Pitäjäjuhlat

10.-11.8.2013 Loimaalla

Muistojen ilta 10.8. klo 19.00
Juhlamessu kirkossa 11.8. klo 10.00
Päiväjuhla 11.8. klo 14.00

Kokoontumistiloja ryhmille
- järjestä sukkokous, koulu-tai rippikoulutapaaminen tai muu kokoontuminen juhlien yhteydessä
Myyntipöytä
- tule myymään tuotteitasi juhlien ajaksi

Talkoolaiseksi
- tarvitsemme ennen juhlia talkoolaisia käytännön järjestelyihin.
Lisätietoja tiistaisin ja torstaisin:
Kurkijoki-Säätiö
/Helena Sulavuori
p. 050-5213336
toimitus@kurkijoki.fi

Karjalaisia tarinoita vaietuistakin aiheista

Lyyli Nevanperä kirjoitti osin elämäkerrallisen osin tosiasioihin pohjautuvan ja osin täysin fiktiivisen kirjan Karjalaisia tarinoita.

”Istun kauniina kesäpäivänä keskellä kurkijokelaista kulteropeltoa ja itken. Itken ihan lohduttomasti, enkä itsekään ymmärrä, miksi. On menossa jo kolmas peräkkäinen 1990-luvun kesä, jolloin serkusten kanssa etsimme esiäitiemme syntymäkodin paikkaa. Nyt uskomme olevamme miehinemme, lapsinemme perillä.”

Evakkojuna vei Lyylin pois kotikonnuilta ja näin monta vuosikymmentä kesti ennen kuin ne löytyivät uudelleen.

Kirjan ensimmäinen osa käsittelee sukuhistoriaa kirjailijan vapaudella.

Vaietut suhteet vankien kanssa

Toinen osa on kiinnostava. Salaiset tarinat valottaa niitä asioita, joista ei ole puhuttu, mutta jonka tiedämme olevan totta.

Joku aika sitten julkaistiin kirja saksalaisten sotilaiden lapsista Suomessa ja lisäksi on kirjoitettu suomalaisten sotilaiden suhteista karjalaisnaisiin, mutta kukaan ei ole puhunut venäläisten sotavankien lapsista.

Tiedämme miten vapaasti sotavangit elivät perheissä, joistakin tuli kuin perheenjäseniä, lapsille ystäviä. Mikseivät sitten useimmiten nuoret vangit olisi rakastuneet talojen tyttöihin ja toi-

sin päin.

Kysyessäni Lyyliä, onko tarina mielikuvituksen tuotetta, hän vastaa: ”Salatut tarinat sai alkunsa niistä halveksivista puheista, joita sotien välillä sain kuulla 11-vuotiaani korvillani Kurkijoella. Jäin miettimään, mitä tuolle naiselle tapahtui, ja mitä hänen lapsellensa. Sijoitin tapahtumat erääseen tuttuun kurkijokelaiseen maalaistaloon, jossa äitini kanssa jonkun aikaa asuimme. Tarina on siis suurimmaksi osaksi fiktiota, sillä en tuntenut naista, enkä tiennyt mitään hänen lapsestaan. Omakohtaisesti muistan, että siellä töissä ollut venäläinen vanki siliti kerran ystävällisesti tukkaani. Pieni ystävällinen teko on kantanut tänne asti muistikuvissa.”

Lyyli kehittää todellisuuteen pohjautuvaan alkuun mielenkiintoisen tarinan, joka johtaa Novosibirskiin ja ministeritasolle.

Tästä aiheesta olisi vielä paljon tutkittavaa ja kirjoitettavaa.

Yhteiselo Laatokkamaassa

Mielikuvitusta, unelmaa vai voisimmeko oppia vallankäytöstä jotain? Kolmannessa osassa Lyyli Nevanperä vie meidät Laatokkamaahan, jossa vallankäyttö onkin erilaista kuin koti-Suomessa tai Venäjällä. Laatokkamaassa opetellaan erilaista, kansojen välistä yhteiselo. Luodaan uusia toimintatapoja ja rakennetaan entistä kotiseutua uudelleen. Ei kullattujen muistojen kaltaiseksi vaan uusien sukupolvien asuttavaksi.

”Toinen miliiseistä oli suomalainen. Sellainen oli Laatokkamaassa käytäntö, että molemmilla kielillä palveltiin, aina kun se oli mahdollista..... –Taitaa syntyä, hän sai sanotuksi. Toinen miliiseistä juoksi jo mäkeä alas. Hän ajoi auton ihan saunamökin porraspieleen. Aila autettiin miliisiauton takapenkille ja Olli asettui hänen viereensä.”

Näin saa Laatokkamaa Kurkijoelle uuden asukkaan ja yhteiselo jatkuu.

Lyyli mietiskeleekin: ”Kuka olisi 1980-luvun alussa uskonut, että Berliinin muuri murtuu ja Saksat yhdistyvät? Ei ole vielä loppunut puhe Karjalan palauttamisesta! Olen mielenkiinnolla odottanut, mitä arvostelijat arvelevat Laatokkamaan hallintohimmeleistä.”

Mielenkiintoista ja rikasta kerrontaa siitä, miten asiat voisivat olla toisin.

HS

Kari Rahialan kokoelmasta

Arvoitus

Kuka muistaa tai muuten tietää, mitä nämä paperilaput olivat?

Vastaukset toimitukseen. Oikea vastaus seuraavassa numerossa.

Kurki joki-Museo

Avoinna:

6.-7.7. ja 13.-14.7. klo 12-16

Pääsymaksut:

Aikuiset 2,00 €

Lapset (4-12 v.) 1,00 €

Ryhmävaraukset:

Eino Vepsä 0500 875211

Antti Eklund 050 3426608

Museon osoite:

Kojonperäntie 446, Kojonperä, Loimaa

Tervetuloa tutustumaan!

KAIPAATKO VANHOJA VUOSIKERTOJA?

Vanhoja täysiä ja vajaita vuosikertoja löytyi loimaalaisen Soldanin talon tyhjennyksen yhteydessä.

Seuraavat täydet vuosikerrat myynnissä hintaan 15 € + toimituskulut:

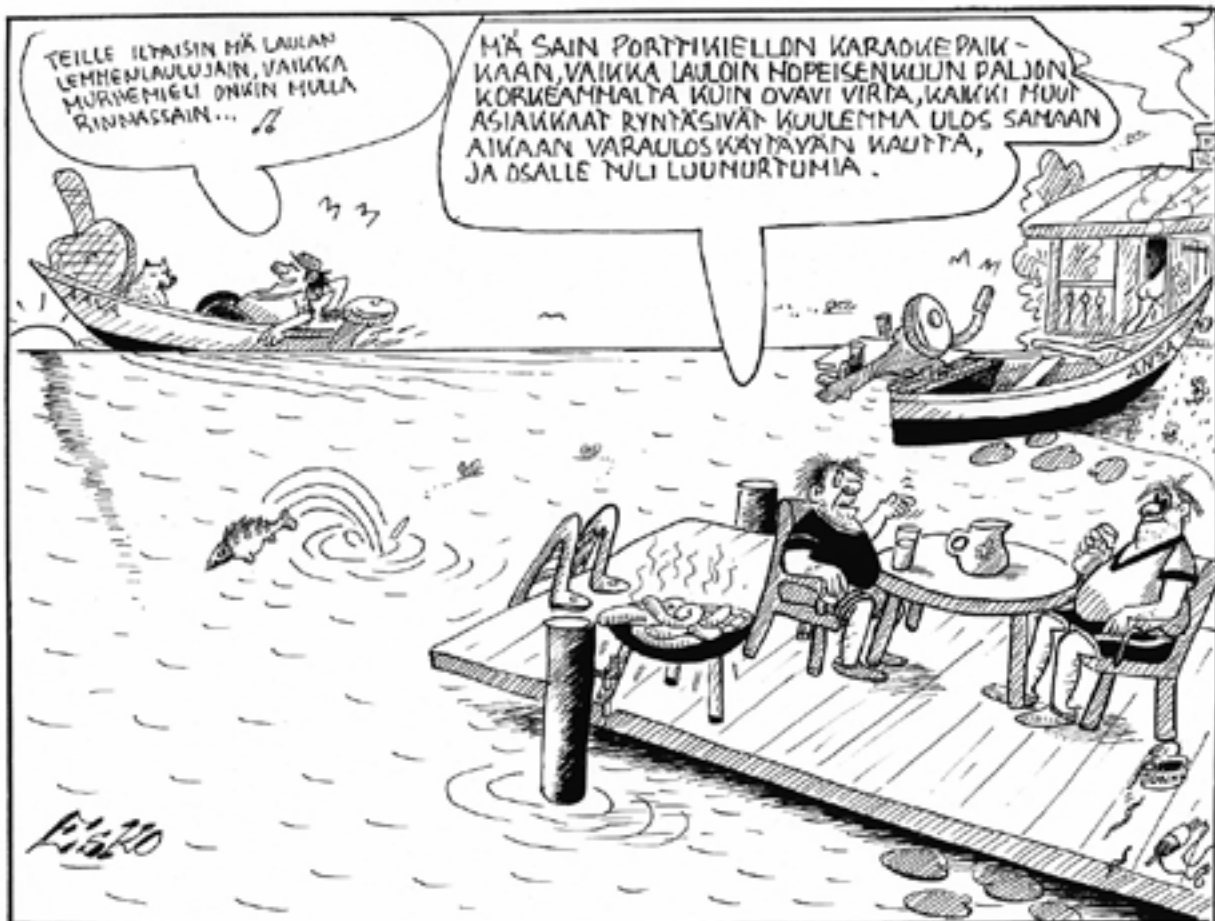
1974, 1975, 1976, 1977, 1986, 1991, 1993, 1994, 1995, 1996(4 kpl), 1997(2 kpl), 1998(3 kpl), 2001.

Vajaat vuosikerrat, puuttuu 1-5 lehteä hintaan 5 € + toimituskulut.

1980, 1981, 1982, 1983, 1985, 1987, 1989, 1990, 1993, 1994, 1995, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002.

Tilaukset toimituksesta ti ja to p. 050-521 3336 tai sähköpostitse: toimitus@kurkijoki.fi.

Escon puumerkki

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN OY

asianajaja, varatuomari
Heikki Rantanen
Kauppialankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, 0400 740550
toimisto@heikkirantanen.fi
www.heikkirantanen.fi

vastaukset

1. ahnehtia
2. miellyttävän lämmin
3. ohut (lapsen) tukka, haittenet
4. alasti
5. tulla mieleen
6. haarukka
7. pieni lahti
8. syötti
9. hyvä ystävä
10. nuori vaimo lomalla vanhempiensa kodissa

Kurkijoki taiteilijan silmin

Maalaus Vätikän hiekkarannalta

Taulun on maalannut Laina Huotilainen. Hän on syntynyt Kurkijoella Soskuan kylässä *15.8.1923 +11.11.2008 Nivalassa. Hänen isänsä oli Johannes Huotilainen ”Meksin Jussi” ja äiti oli Maria Huotilainen os. Jussilainen Rummunsuolta.

Laina Huotilainen evakoitui Nivalaan Harlun pitäjän Hämekosken kylästä setänsä omistaman Hämekosken Pukimon mukana.

Taide harrastuksen Laina aloitti vasta eläkeiässä opiskellen öljyvärimaalausta Kansalaisopiston piirissä.

Taulu on Lainan tyttären Eija Viljamaan hallussa.

Taulu on maalattu valokuvasta joka on otettu 18.6.1993 ensimmäisellä ja ainoalla kotiseutumatkalla jolle Laina pääsi käymään.

Kuvan ja tiedot lähetti
Lainan poika

Pekka Pelo Nivalasta

Tilaa Kurkijokelainen lahjaksi

allaolevalla tilauskortilla tai soittamalla
toimitukseen p. 050-5213336

**Kurkijokelaisen,
hiitolaisten ja karjalaisen
hengen vaalija.**

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **49** eur. Tilattuna n. 1,80 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjokuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijoki.fi tai kurkijokelainen1@gmail.com

LUKIJAMATKAT

IV Kurkijoki

to-su 15.-18.8.
teemana Kurkijoen kirkolliset rakennukset

Alustava matkaohjelma:
to: Loimaa-Helsinki-Rajahovi-Viipuri-Käkisalme-Kurkijoki
pe: kiertoajelu Kurkijoella, kirkot, pappilat, hautausmaat yms.
la: kotiseutumatkoiden päivä, iltakävely Lopotissa
su: Kurkijoki-Käkisalme-Viipurin linna-Helsinki-Loimaa

Majoitus: Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa ”Mihailin hotellissa 2-4 hengen huoneissa ja tarvittaessa kotimajoituksessa

Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan /päivä, paitsi sunnuntaina.

Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut

340 € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + tarvittaessa ryhmäviisumi 68 €

Viisuminhankintaa varten pitää täyttää viisuminomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta.

Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen.

Viisumianomuskaavake lähetetään toimituksesta kirjeen yhteydessä tai sen voi poimia mm. Neva Toursin sivuilta: www.turunnevatours.fi

Sitovat ilmoittautumiset KURKIJOKELAISEN TOIMITUKSEEN, 4.7. mennessä.

Ilmoittautumisia otetaan vastaan tiistaisin ja torstaisin klo 9-14, puh., 050-521 3336

Ilmoittautuneille postitetaan tarkempi matkaohjelma ennen matkan alkua.

Vastuullinen matkanjärjestäjä:

Turun NEVA TOURS OY

Matkat toteutuvat, jos lähtijöitä on vähintään 30.
Muutokset alustavaan ohjelmaan ja hintoihin mahdollisia.